

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR
AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OKOLJE

Vojkova 1b, 1001 Ljubljana p.p. 2608
tel.: +386(0)1 478 40 00 fax.: +386(0)1 478 40 52

2
003-1/06-34

Šifra: 35001-175/2006

Datum: 14. 04. 2006

Datoteka: Strategija Medvode.doc

Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija Republike Slovenije za okolje, izdaja na podlagi drugega odstavka 12. člena Uredbe o organih v sestavi ministrstev (Ur. l. RS, št. 58/03, 45/04, 86/04-ZVOP-1, 138/04, 52/05, 82/05 in 17/06), 29. člena Zakona o urejanju prostora (ZureP-1, Ur. l. RS, št. 110/02, 8/2003-popr. in 58/03-ZZK-1), 61. člena Zakona o vodah (ZV-1, Ur. l. RS, št. 67/02, 110/02-ZGO-1, 2/04-ZZdrI-A in 41/04-ZVO-1) in 4. točke Programa priprave Strategije prostorskega razvoja Občine Medvode, št. 003-1/06 z dne 13. 03. 2006, naslednja

O B V E Z N A I Z H O D I Š Č A in S M E R N I C E

s področja upravljanja z vodami

za pripravo Strategije prostorskega razvoja Občine Medvode

Pri pripravi strategije prostorskega razvoja Občine Medvode je potrebno upoštevati naslednja obvezna izhodišča in smernice:

I Obvezna izhodišča

1. Za pripravo prostorskih aktov občine s področja upravljanja z vodami, ki izhajajo iz Odloka o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (Ur. l. RS, št. 76/04), je potrebno upoštevati naslednja obvezna izhodišča:
 - vode se izkorišča za oskrbne, gospodarske in turistično-rekreacijske namene, pri čemer se zagotavlja njihovo varstvo v smislu trajne ohranitve kemijskega in ekološkega stanja ter krajinskega in ekološkega pomena. V okviru priprave prostorskih aktov se zagotavlja njihovo celovito obravnavo po povodjih in porečjih. Naravne procese, ki lahko ogrožajo poselitev in človekove dejavnosti, se obvezno upošteva kot omejitvev pri načrtovanju. Na poplavnih, erozijskih, plazovitih območjih se ne načrtuje prostorskih ureditev oziroma dejavnosti, ki lahko te procese sprožijo. Območja, kjer ni bivališč ali gospodarskih dejavnosti, se prepuščajo naravni dinamiki.
 - za zagotavljanje ustrezne oskrbe s pitno vodo se varuje vse obstoječe in potencialno pomembne vodne vire in spodbuja varčno in smotrno rabo pitne vode. Zaradi ranljivosti podzemnih voda in vodnih virov, se dejavnosti umešča na območja

najmanjše ranljivosti ter s tako tehnološko prilagoditvijo rabe, da se ohranjata tako kvaliteta kot količina podzemnih voda. Poselitev se praviloma načrtuje tam, kjer je možno brez večjih posegov zagotoviti ustrezno oskrbo prebivalcev s pitno vodo. Problem vodooskrbe se prioritetno rešuje na vododeficitarnih območjih, zato se na taka območja umešča samo dejavnosti, ki ne rabijo velike količine vode oz. je večja poraba iz okoljskih, prostorskih, tehnoloških in ekonomskih vidikov upravičena.

- med rekreacijska območja na vodah z ustrezno kvaliteto se lahko uvrsti območja, kjer je mogoče urediti dostop brez spreminjanja morfoloških značilnosti voda in kjer rekreacijska raba ni v nasprotju z drugimi kvalitetami krajine. Spodbuja se izraba celinskih voda za rekreacijske dejavnosti.

Določila odloka naj se odražajo v tekstualnem in kartografskem delu odloka o občinskem prostorskem aktu.

II Smernice

Za pripravo prostorskih aktov občine je potrebno upoštevati naslednja smernice, ki izhajajo iz Zakona o vodah (ZV-1, Ur. l. RS, št. 67/02, 110/02-ZGO-1, 2/04-ZZdrI-A in 41/04-ZVO-1):

1. Zemljišče, na katerem je celinska voda trajno ali občasno prisotna in se zato oblikujejo posebne hidrološke, geomorfološke in biološke razmere, ki določajo vodni in obvodni ekosistem, je vodno zemljišče celinskih voda (v nadaljnjem besedilu: vodno zemljišče). Vodno zemljišče tekočih voda obsega osnovno strugo tekočih voda, vključno z bregom, do izrazite geomorfološke spremembe. Vodno zemljišče stoječih voda obsega dno stoječih voda, vključno z bregom, do najvišjega zabeleženega vodostaja. Za vodno zemljišče se štejejo tudi opuščene struge in prodišča, ki jih voda občasno še poplavlja, močvirja in zemljišče, ki ga je poplavlila voda zaradi posega v prostor. Zemljišče, ki neposredno meji na vodno zemljišče, je priobalno zemljišče celinskih voda. Zunanja meja priobalnih zemljišč sega na vodah 1. reda 15 metrov od meje vodnega zemljišča, na vodah 2. reda pa 5 metrov od meje vodnega zemljišča. Priobalna zemljišča so tudi vsa zemljišča med visokovodnimi nasipi. Površinske vode se po pomenu, ki ga imajo za upravljanje voda, razvrstijo v 1. in 2. red.

Na območju občine Medvode sodita med vodotoke 1. reda Sava in Sora, vsi ostali vodotoki pa sodijo med vodotoke 2. reda.

2. Na vodnem in priobalnem zemljišču ni dovoljeno posegati v prostor, razen za izjeme, ki jih določa 37. člen ZV-1:
 - gradnjo objektov javne infrastrukture,
 - gradnjo objektov grajenega javnega dobra po tem ali drugih zakonih,
 - ukrepe, ki se nanašajo na izboljšanje hidromorfoloških in bioloških lastnosti površinskih voda,
 - ukrepe, ki se nanašajo na ohranjanje narave,
 - gradnjo objektov, potrebnih za rabo voda, zagotovitev varnosti plovbe in zagotovitev varstva pred utopitvami v naravnih kopališčih,
 - gradnjo objektov, namenjenih varstvu voda pred onesnaženjem,
 - gradnjo objektov, namenjenih obrambi države, zaščiti in reševanju ljudi, živali in premoženja ter izvajanju nalog policije.

Za obstoječe objekte in naprave, ki se nahajajo na vodnem ali priobalnem zemljišču velja, da je na teh objektih in napravah mogoča rekonstrukcija, adaptacija ali obnova, ki bistveno ne spreminja namembnosti in velikosti objekta. (201. člen ZV-1).

3. Pri načrtovanju posegov je potrebno upoštevati tudi določbe 84. člena in 68. člena ZV-1, ki pravita, da so na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedane dejavnosti in posegi v prostor, ki bi lahko:
 - ogrožali stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč,
 - zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda,
 - ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja,
 - onemogočili obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov.

Na vodno in priobalno zemljišče je prepovedano:

- odlagati in pretovarjati nevarne snovi v trdni, tekoči ali plinasti obliki,
- odlaganje ali pretovarjanje odkopanih ali odpadnih materialov ali drugih podobnih snovi,
- odlaganje odpadkov.

4. Pri pripravi strategije prostorskega razvoja je potrebno upoštevati varstvena območja po ZV-1, in sicer:
 - vodovarstvena območja,
 - območja kopalnih voda, določenih v Uredbi o območjih kopalnih voda ter monitoringu kakovosti kopalnih voda (Ur. l. RS, št. 70/03).

Za vsa območja, ki se nahajajo na vodovarstvenem območju zajetij pitne vode, je treba pri načrtovanju dosledno upoštevati Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Ur. l. RS, št. 64/04, 5/06) ter omejitve in pogoje iz veljavnega predpisa.

5. Znotraj Občine Medvode se nahajata objekta merske mreže (vodnjaki in piezometri) za monitoring podzemnih voda z naslednjimi koordinatami po Gauss-Krugerju:
 - Moše: Y= 5 454 880; X= 5 115 740;
 - Spodnja Senica: Y= 5 453 330; X= 5 112 280.Obstoječa objekta in z njima povezane omejitve je potrebno upoštevati pri načrtovanju in umeščanju rabe v prostor.

6. Sestavni del strategije prostorskega razvoja občine mora biti prikaz:
 - poplavnih območij,
 - erozijskih območij,
 - plazljivih in plazovitih območij.

7. Za poplavna območja se določijo vodna, priobalna in druga zemljišča, kjer se voda zaradi naravnih dejavnikov občasno prelije izven vodnega zemljišča. Na takem območju so v skladu z 86. členom ZV-1 prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda. Pripravljavec strategije prostorskega razvoja mora pred načrtovanjem posegov na poplavnih območjih pridobiti posebne strokovne podlage s stališča upravljanja z vodami, v okviru katerih mora biti izdelana tudi hidravlično-hidrološka analiza vodnega režima, na osnovi katere bo podana ocena poplavne varnosti območja pred predvidenimi posegi in po njih. Ohraniti je potrebno obstoječe retenzijske površine, vse ureditve pa

načrtovati tako, da se poplavna varnost ne bo poslabšala. Te strokovne podlage morajo biti osnova za določitev vrste rabe in posegov v prostor na posameznih območjih.

8. Za erozijska območja se določijo zemljišča, ki so stalno ali občasno pod vplivom površinske, globinske in bočne erozije vode. Na erozijskem območju je v skladu z 87. členom ZV-1 prepovedano:
 - poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in oblikovanje hudournikov,
 - ogoljevanje površin,
 - krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije,
 - zasipavanje izvirov,
 - nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih,
 - omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer,
 - odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov,
 - zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom,
 - odzemanje naplavin z dna in brežin, razen zaradi zagotavljanja pretočne sposobnosti hudourniške struge,
 - vlačenje lesa.
9. Za plazljivo območje je v skladu z 88. členom ZV-1 določiti zemljišča, kjer je zaradi pojava vode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribinskih sestojev. Na plazljivem območju lastnik zemljišča ali drug posestnik ne sme posegati v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča. Na tem območju je prepovedano:
 - zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras, in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč,
 - poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode,
 - izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča,
 - krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč.
10. Za plazovito območje se določijo zemljišča, kjer redno prihaja do pojava snežnih plazov ali pa obstaja velika nevarnost, da se pojavijo. Na plazovitih območjih je prepovedano krčenje gozdov, izravnavanje terena ter preusmerjanje snežnih plazov iz ustaljenih naravnih poti na porasla, labilna ali drugače ogrožena zemljišča.
11. V skladu s 65. členom ZV-1 je na priobalnih zemljiščih prepovedano gnojenje in uporaba sredstev za varstvo rastlin.
12. Zakon o urejanju prostora (Ur. l. RS, št. 110/02) je določil obvezo občin, da pripravijo Program komunalne opremljenosti do leta 2004. Pravilnik o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne in padavinske vode (Ur. l. RS, št. 105/02, 50/04) opredeljuje načine in roke za zagotavljanje ustreznega načina odvajanja komunalne in padavinske odpadne vode ter v 24. členu določi datumsko, glede na velikost poselitvenega območja, do kdaj

morajo biti izpolnjene zahteve v zvezi z odvajanjem komunalne odpadne vode v javno kanalizacijo, kar je potrebno upoštevati pri izdelavi strategije prostorskega razvoja občine.

13. Odvajanje in čiščenje komunalnih in padavinskih odpadnih voda mora biti usklajeno z Zakonom o vodah (Ur. l. RS, št. 67/02) in predpisi s področja varstva okolja.
14. Odvajanje padavinskih voda na območju urejanja je potrebno predvideti v skladu z 92. členom ZV-1, in sicer na tak način, da bo v čim večji možni meri zmanjšan hipni odtok z urbanih površin, kar pomeni, da je potrebno predvideti zadrževanje padavinskih voda pred iztokom v površinske odvodnike (zatravitev, travne plošče, morebitni suhi zadrževalniki...). Za varstvo pred škodljivim delovanjem padavinskih voda v ureditvenih območjih naselij skrbi lokalna skupnost.
15. V okviru priprave strategije prostorskega razvoja občine je potrebno predvideti tudi načine odvajanja padavinskih, padavinskih odpadnih in zalednih voda. Potrebno je preveriti pretočno sposobnost obstoječih odvodnikov. Načrtovanje odvajanja padavinskih voda v odvodnike mora izhajati iz analize odtočnih razmer, ki mora vsebovati hidravlični izračun odtočnih razmer kot posledico povečanja prispevnih površin zaradi načrtovane pozidave in spremembe odtočnih koeficientov, pri čemer je potrebno vključiti vse novo predvidene pozidane površine za celotno območje. Upoštevati je tudi vpliv dodatnih količin na poplavno varnost dolvodno.
16. Za vsako rabo vodnega dobra, ki presega meje splošne rabe, za rabo naplavin ali podzemnih voda je treba pridobiti vodno pravico na podlagi vodnega dovoljenja ali koncesije v skladu z določbami ZV-1. Pri oblikovanju strategije prostorskega razvoja in prostorskih ureditev je potrebno upoštevati že podeljene, veljavne vodne pravice, ki jih je izdal naslovni organ oz. vlada.

O b r a z l o ž i t e v

Občina Medvode, Cesta komandanta Staneta 12, 1215 Medvode, je z vlogo št. 003-1/06 z dne 14. 03. 2006, ki jo je organ prejel 16. 03. 2006, zaprosila naslovni organ za izdajo smernic za pripravo strategije prostorskega razvoja Občine Medvode.

Vlogi je bil priložen Program priprave strategije prostorskega razvoja Občine Medvode, št. 003-1/06.

Zakon o urejanju prostora (ZureP-1, Ur. l. RS, št. 110/02, 8/2003-popr. in 58/03-ZZK-1) v 29. členu določa, da nosilci urejanja prostora, ki so določeni v Programu priprave prostorskega akta pripravljavca plana, določijo pred začetkom priprave predvidene prostorske ureditve smernice za načrtovanje, ki jih mora pripravljavec prostorskega akta upoštevati pri njegovi pripravi. Zakon o vodah (ZV-1, Ur. l. RS, št. 67/02, 110/02-ZGO-1, 2/04-ZZdrI-A in 41/04-ZVO-1) v 1. točki 61. člena določa, da se v prostorskih aktih in sektorskih načrtih, ki bi lahko vplivali na varstvo voda, njihovo urejanje in rabo, prikažejo varstvena in ogrožena območja po določbah tega zakona. V 2. točki 61. člena istega zakona je določeno, da mora pripravljavec prostorskih aktov in sektorskih načrtov pri njihovi pripravi upoštevati pravni režim, ki se nanaša na posege v prostor na varstvenih in ogroženih območjih. Po določilih drugega odstavka 12. člena Uredbe o organih v sestavi ministrstev (Ur. l. RS, št. 58/03, 45/04,

86/04-ZVOP-1, 138/04, 52/05, 82/05 in 17/06) izda smernice s področja upravljanja z vodami Agencija RS za okolje, organ v sestavi Ministrstva za okolje in prostor.

Občina Medvode leži v Ljubljanski kotlini, ob sotočju Save in Sore. Meri približno 78,5 km² in je imela po podatkih občine 14.300 prebivalcev, ki živijo v 31 naseljih. Najpomembnejši vodotoki v občini so Sava, Sora in Mavelščica. Pretežni del območja občine se nahaja znotraj vodovarstvenih pasov zajetij pitne vode (območje Žleb, Golega Brda), območja ob Sori in Savi od Medvod pa do meje z Mestno občino Ljubljana pa so poplavno ogrožena.

S strategijo prostorskega razvoja, ki predstavlja temeljni strateški akt občine, bo Občina Medvode opredelila izhodišča in vizije prostorskega razvoja občine. S strategijo želi občina zagotoviti vzdržen in kvaliteten prostorski razvoj, usklajen z razvojnimi in poselitvenimi potrebami, usmerjati prostorski razvoj skladno z varstvenimi usmeritvami in zahtevami s področja varstva okolja, ohranjanja narave, varstva naravnih virov in varstva kulturne dediščine.

Na Agenciji RS za okolje razpolagamo s strokovnimi podlagami (format *.shp), ki se nanašajo na obvezna izhodišča in zahteve smernic. Za posredovanje digitalnih podatkov po nam sporočite naslov kontaktne osebe.

Smernice za načrtovanje so strokovne zahteve pri pripravi prostorskega akta. Po izdelavi predloga strategije prostorskega razvoja Občine Medvode je potrebno dokončno gradivo skupaj z grafičnimi prilogami, izdelano skladno s smernicami tega dokumenta, skladno s 33. členom Zakona o urejanju prostora (ZureP-1, Ur. l. RS, št. 110/02, 8/03-popr. in 58/03-ZZK-1), posredovati naslovnemu organu v pregled in pridobitev mnenja. Mnenje bo lahko pozitivno le v primeru, da bodo obvezna izhodišča in smernice v predlogu strategije upoštewane.

Pripravila:

mag. Lidija Kodrič, prof. geo.
Višja svetovalka III

Stanka Koren, univ. dipl. inž. grad.
DIREKTORICA
Urada za upravljanje z vodami

Vročiti:

- Občina Medvode, Cesta komandanta Staneta 12, 1215 Medvode, original, s povratnico;

Poslati:

- MOP, Agencija RS za okolje, Sektor za vodno območje Donave, Oddelek območja srednje Save, Einspielerjeva 6, 1000 Ljubljana;
- spis, tu.

Ykri